

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Dokument z posiedzenia

16.4.2009

B6-0186/02009

PROJEKT REZOLUCJI

zamykającej debatę nad oświadczeniami Rady i Komisji

zgodnie z art. 103 ust. 2 Regulaminu

złożyli Daniel Cohn-Bendit, Monica Frassoni i Pierre Jonckheer

w imieniu grupy politycznej Verts/ALE

w sprawie szczytu grupy G20, który odbył się w dniu 2 kwietnia 2009 r.
w Londynie

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie szczytu grupy G20, który odbył się w dniu 2 kwietnia 2009 r. w Londynie

Parlament Europejski,

- uwzględniając konkluzje szczytu grupy G20, który odbył się w dniach 2-3 kwietnia 2009 r. w Londynie,
 - uwzględniając posiedzenie, które zorganizowano w Berlinie w dniu 22 lutego 2009 r. z udziałem przywódców Francji, Wielkiej Brytanii, Włoch i Niemiec, wraz z przywódcami Holandii i Hiszpanii oraz premierem Czech, przewodniczącymi Komisji, Eurogrupy i prezesem Europejskiego Banku Centralnego w sprawie przygotowania szczytu G20 w Londynie w dniach 2-3 kwietnia 2009 r.,
 - uwzględniając konkluzje z posiedzenia Rady Europejskiej w Brukseli w dniach 19-20 marca 2009 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie UNEP zatytułowane „Perspektywa wyjścia z kryzysu” z dnia 16 lutego 2009 r., wzywające państwa grupy G20 do ustanowienia „nowego światowego ładu ekologicznego”,
 - uwzględniając sprawozdanie MOP zatytułowane „Kryzys finansowy i gospodarczy: perspektywy godziwej pracy” z dnia 24 marca 2009 r., wzywające państwa grupy G20 do przedstawienia jednolitego pakietu zachęt nakierowanego na opiekę społeczną i tworzenie miejsc pracy,
 - uwzględniając projekt konkluzji komisji ekspertów ONZ pod tytułem: „Światowy kryzys finansowy i gospodarczy oraz jego wpływ na rozwój” z dnia 19 marca 2009 r., wzywający do dokonania systemowej reformy światowych mechanizmów zarządzania gospodarczego,
 - uwzględniając art. 103 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że kryzys na rynku kredytów typu subprime ukazał ryzyko, na jakie narażone jest wiele obszarów gospodarki i spowodował nagłą falę spekulacji na rynkach papierów wartościowych, surowców i na rynkach walutowych,
- B. mając na uwadze, że wraz z narastaniem i wybuchem ogólnoswiatowego kryzysu systemu finansowego wyjątkowo gwałtownie wzrosły, a następnie spadły ceny podstawowych surowców na rynku międzynarodowym; mając na uwadze, że znacznemu i utrzymującemu się wzrostowi cen surowców między 2002 r. a połową 2008 r. towarzyszyła rosnąca obecność inwestorów finansowych na rynkach kontraktów terminowych na dostawę surowców,
- C. mając na uwadze, że rosnące nierówności handlowe na skalę światową oraz rosnący

rozdźwięk między zmianami nominalnych kursów walutowych i kursów uwzględniających inflację w poszczególnych krajach stały się główną przyczyną obecnego kryzysu finansowego i gospodarczego,

- D. mając na uwadze, że ośrodki typu offshore umożliwiają nadużycia w postaci obchodzenia podatków i uchylania się od ich płacenia, a także unikanie kontroli finansowej; mając także na uwadze, że obchodzenie podatków i uchylanie się od ich płacenia jest poważną przeszkodą na drodze do osiągnięcia milenijnych celów rozwoju,
- E. mając na uwadze, że w erze globalizacji zasadnicze znaczenie ma współpraca gospodarcza i finansowa, co wymaga działań na skalę światową w odpowiedzi na problemy napotymane w związku z regulowaniem bilansu płatniczego, kontrolami finansowymi i nadzorem finansowym, zarządzaniem długami oraz spłacaniem długów; mając na uwadze, że koordynację międzynarodową powinny zapewniać organy spełniające cztery tradycyjne kryteria: skuteczność, prawomocność, reprezentatywność i odpowiedzialność,

Przywracanie zaufania, stymulowanie ekologicznego wzrostu gospodarczego i tworzenie miejsc pracy

1. wyraża ubolewanie, że kwestia globalnych nierówności, które stanowią przyczynę kryzysu finansowego, nie została podjęta podczas szczytu państw G20; przypomina, że, aby zapobiec kryzysowi finansowemu w przyszłości, należy zająć się jego głównymi przyczynami (np. finansowaniem nadmiernego deficytu USA za pomocą znacznych nadwyżek handlowych Chin), które wywierają wpływ w dużym stopniu wykraczający poza sektor bankowości, kontroli finansowej i zarządzania instytucjonalnego;
2. jest zdania, że skuteczne wielostronne rozwiązanie kryzysu wymaga systematycznej wielowymiarowej reformy, tak aby poradzić sobie z problemem niestabilnych kursów walut i cen surowców; wyraża ubolewanie, że podczas londyńskiego szczytu G20 nie podjęto tych kwestii; zwraca się zatem do Rady Europejskiej o przyjęcie wspólnego stanowiska celem rozwiązania tych problemów podczas kolejnego szczytu G20 w Nowym Jorku;
3. popiera utworzenie grupy G20 - w charakterze następcy G7 - jako pierwszy krok na drodze do zwiększenia skuteczności i prawomocności zarządzania gospodarczego na skalę światową; wyraża jednak ubolewanie w związku z faktem, że podczas szczytu tzw. grupa G172 skupiająca państwa najbardziej dotknięte konsekwencjami kryzysu finansowego, żywnościowego, energetycznego i ekologicznego nie mogła zabrać głosu i przedstawić swoich obaw związanych z utworzeniem nowego światowego ładu gospodarczego, zgodnie z projektem sprawozdania komisji ONZ ds. kryzysu;
4. wzywa do wprowadzenia nowych rodzajów reprezentacji w związku z G20 i innymi organami międzynarodowymi, co umożliwiłoby parlamentom poszczególnych krajów zajęcie zdecydowanego stanowiska i sprawowanie kontroli demokratycznej nad negocjacjami i procesami decyzyjnymi prowadzonymi przez ich rządy w ramach takich organów;

5. uważa, że w perspektywie długoterminowej globalne organy decyzyjne powinny zostać objęte zwierzchnictwem ONZ, na przykład poprzez dalsze rozwijanie istniejących organów ONZ, takich jak Rada Gospodarcza i Społeczna;
6. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie do przeznaczenia 1,1 bln USD na światowy program wsparcia służący odbudowaniu zaufania oraz przywróceniu wzrostu i miejsc pracy; ubolewa jednak nad faktem, że państwom G20 nie udało się wprowadzić skoordynowanego bodźca podatkowego ani uświadomić, jak istotne znaczenie ma harmonizacja działań służących pokonaniu kryzysu gospodarczego z priorytetami w zakresie polityki klimatycznej; zwraca się do międzynarodowych instytucji finansowych, w tym do banków rozwoju wielostronnego o pełne uwzględnienie potrzeb krajów o gospodarkach wschodzących i rozwijających się, w szczególności krajów o niskich dochodach, które najbardziej cierpią w konsekwencji kryzysu finansowego, a nie ponoszą za niego odpowiedzialności;
7. wyraża głębokie ubolewanie w związku z brakiem konkretnych propozycji rzeczywistego bodźca do utworzenia nowego ładu ekologicznego zgodnie ze sprawozdaniem UNEP „Perspektywa wyjścia z kryzysu” z dnia 16 lutego 2009 r., które wzywa do ustanowienia „nowego światowego ładu ekologicznego” jako sposobu kompleksowego poradzenia sobie z potrójnym kryzysem (gospodarczym, społecznym i w dziedzinie środowiska naturalnego);
8. wyraża ubolewanie, że konkluzje szczytu G20 nie obejmują konkretnych propozycji utworzenia programu wsparcia, dzięki któremu priorytetem stałoby się tworzenie miejsc pracy i integracja społeczna, do czego wzywa się w sprawozdaniu MOP;

Nadzór finansowy i regulacje finansowe

9. z zadowoleniem przyjmuje decyzję o zastąpieniu Forum Stabilności Finansowej nową Radą Stabilności Finansowej o poszerzonych kompetencjach, jako pierwszy krok w kierunku bardziej otwartego systemu globalnego zarządzania gospodarczego; jest zdania, że na wzór pozostałych organizacji finansowych, takich jak MFW czy Bank Światowy, nowa Rada Stabilności Finansowej powinna podlegać nadzorowi i dawać możliwość uczestnictwa organizacjom społeczeństwa obywatelskiego;
10. przypomina o konieczności reformy zarządzania instytucjami systemu Bretton Woods w celu zmiany praw do głosowania i stworzenia systemu podwójnej większości w oparciu o państwa członkowskie i kapitał akcyjny;
11. wzywa Radę Europejską do poparcia podczas kolejnego posiedzenia G20 propozycji UNCTAD dotyczącej utworzenia nowego wielostronnego systemu zarządzania kursami walutowymi celem powstrzymania spekulacji walutowych i włączenia do przestrzeni politycznej wszystkich państw, tak aby mogły one tworzyć właściwą ekspansywną politykę fiskalną i monetarną, a tym samym chronić miejsca pracy i gospodarki krajowe w obliczu recesji lub kryzysu finansowego;

12. z zadowoleniem przyjmuje decyzję G20 o umocnieniu międzynarodowych ram nadzoru ostrożnościowego oraz zamiar objęcia regulacjami i nadzorem wszystkich systemowo istotnych instytucji finansowych oraz instrumentów i rynków finansowych;
13. uważa, że decyzje i zobowiązania podjęte podczas szczytu G20 stanowią minimum, a nie maksimum; wzywa zatem UE do zainicjowania bardziej ambitnych strategii politycznych, jeśli chodzi o regulacje i nadzór w obrębie Unii, w szczególności w odniesieniu do funduszy hedgingowych i agencji ratingowych;
14. przypomina, że UE musi utworzyć system nadzoru celem gromadzenia i analizowania, wspólnie z bankami centralnymi, danych ostrożnościowych dotyczących skali mikro i makro oraz celem mobilizowania sił szybkiego reagowania w sytuacjach kryzysowych mających wpływ na cały system UE;
15. jest zdania, że z myślą o zapewnieniu stabilności finansowej należy zająć się zasadniczą kwestią systemu wynagrodzeń dla kadry kierowniczej i handlowców w sektorze finansowym; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje chęć zapewnienia przez państwa grupy G20 spójności systemów kompensacji z długoterminowymi celami spółek i ostrożnym podejmowaniem ryzyka; nalega, by Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego przedstawił w związku z tym konkretne propozycje do jesieni 2009 r.;

Oazy podatkowe i kraje odmawiające współpracy

16. odnotowuje zamiar rozwiązania problemu oaz podatkowych i krajów odmawiających współpracy; uważa jednak, że konkluzje szczytu G20 to jedynie czcza retoryka krytykująca oazy podatkowe i kraje, które odmawiają współpracy i nie stosują ścisłej kontroli finansowej;
17. podkreśla, że potrzebny jest ogólnosiwiatowy system współpracy i wymiany informacji w kwestiach podatkowych; wyraża głębokie ubolewanie z powodu braku harmonogramu konkretnych mechanizmów nakładania sankcji z myślą o podniesieniu skuteczności w walce z oazami podatkowymi; w tym kontekście przypomina, że zasadnicze znaczenie ma ukrócenie zjawiska wykorzystywania pozornych osób prawnych, by uniknąć opodatkowania; podkreśla także, że w każdym przypadku od tajemnicy bankowej ważniejsza powinna być automatyczna wymiana informacji obejmująca wszystkie państwa UE i terytoria zależne;
18. wzywa UE do podjęcia działań w celu zlikwidowania oaz podatkowych, walki z uchylaniem się od płacenia podatków i nielegalną ucieczką kapitału z krajów rozwijających się; zwraca się zatem o zawarcie nowego wiążącego porozumienia, zmuszającego korporacje międzynarodowe do automatycznego ujawniania zysków odnotowywanych we wszystkich krajach rozwijających się, w których działają, a także uiszczanych w nich podatków;
19. z zadowoleniem przyjmuje i całkowicie popiera wniosek z dnia 8 kwietnia 2009 r. skierowany przez Zgromadzenie Parlamentarne EUROLAT do państw Ameryki Łacińskiej, Karaibów i UE nawołujący do „natychmiastowego działania w celu likwidacji wszystkich oaz podatkowych na swoim terytorium oraz do działania na szczeblu

międzynarodowym celem zlikwidowania pozostałych oaz podatkowych, a także do objęcia sankcjami spółek i osób prywatnych korzystających z ich usług”;

Standardy rachunkowości

20. z zadowoleniem przyjmuje decyzję o zmianie standardów rachunkowości w zakresie wyceny instrumentów finansowych oraz o podjęciu przed końcem 2009 r. działań służących zwiększeniu zaangażowania zainteresowanych stron poprzez zmianę aktu założycielskiego Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR);
21. przypomina w tym kontekście, że Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) powinna w ramach Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej dotyczących sprawozdawczości w zakresie segmentów działalności zawrzeć wymóg, zgodnie z którym międzynarodowe korporacje winny składać sprawozdania ze wszystkich transakcji w poszczególnych krajach (koszty pracy, koszty finansowe, dochody przed opodatkowaniem itp.); uważa, że dałoby to inwestorom, udziałowcom i władzom podatkowym kompleksowy obraz każdej z korporacji, a tym samym umożliwiło skuteczniejsze i bardziej przejrzyste ustalanie podstawy opodatkowania na skalę międzynarodową;
22. jest zdania, że należy zmienić akt założycielski RMSR tak, aby organizacja ta przestała być prywatną spółką, której finanse kontrolowane są przez duże biura rachunkowe, i stała się międzynarodową agencją w charakterze wyspecjalizowanej komisji Rady Gospodarczej i Społecznej;

Finansowanie i reforma międzynarodowego systemu finansowego w celu pokonania kryzysu

23. odnotowuje zainteresowanie zwiększoną rolą MFW jako kredytodawcy ostatniej szansy oraz umocnienie zdolności udzielania kredytów przez MFW poprzez przyznanie środków w wysokości ok. 500 mld USD; w szczególności pochwała udostępnienie 250 mld USD w postaci specjalnych praw ciągnięcia (SDR); jest jednak zawiedziony, że nowe SDR zostaną przyznane 186 członkom MFW na podstawie ich udziałów i liczby głosów, co doprowadzi do poważnego niedofinansowania potrzeb krajów o średnich dochodach i ubogich państw rozwijających się, które otrzymają SDR jedynie o wartości 80 mld USD;
24. uznaje za poważną porażkę nieprzeforsowanie przez G20 jakiegokolwiek reformy działań MFW, która powinna iść w parze ze zwiększeniem jego roli jako kredytodawcy ostatniej szansy; wyraża głębokie zaniepokojenie faktem, że niedawne warunki udzielenia kredytów krajom dotkniętym kryzysem (w tym Węgrom i Łotwie) obejmowały wprowadzenie pełnej procyklicznej polityki fiskalnej i monetarnej podobnej do tej, która pogłębiła kryzys gospodarczy w krajach azjatyckich w latach 1997-1998;
25. wyraża rozczarowanie w związku z całkowitym brakiem pomocy państwom rozwijającym się ze strony państw G20 w uniknięciu dotkliwego kryzysu kredytowego poprzez ograniczony w czasie międzynarodowy system umarzania długów lub porozumień w sprawie spłaty długów, poprzez utworzenie międzynarodowego

mechanizmu w przypadku bankructwa, bądź inne narzędzie umożliwiające spłatę jedynie tych części pożyczki, których wartość rynkowa spadła, tak jak pozwala się to czynić obecnie coraz częściej spółkom lub bankom mającym kłopoty finansowe; zwraca się o określenie na nowo programu redukcji zadłużenia międzynarodowych instytucji finansowych, a także stworzenie wielostronnych ram odpowiedzialnego udzielania pożyczek;

26. uważa, że MFW musi przyczynić się do osiągnięcia milenijnych celów rozwoju; wzywa w związku z tym do lepszej koordynacji i zwiększonej spójności strategii politycznych MFW, agend ONZ (UNDP, UNEP, UNCTAD, MOP itp.) odpowiedzialnych za kwestie społeczne i gospodarcze, a także UE;
27. za największą porażkę uznaje fakt, że podczas szczytu G20 nie opracowano żadnego planu uregulowania działalności transgranicznej instytucji finansowych ani transgranicznego przepływu kapitału, a przynajmniej wzmocnienia zdolności państw do regulowania przepływu funduszy transgranicznych;

Promowanie globalnego handlu i inwestycji

28. przyjmuje z zadowoleniem podjęte na londyńskim szczyście zobowiązanie do przeznaczenia do 250 mld USD w postaci gwarancji umożliwiających handlowcom dostęp do kredytów; ubolewa jednak, że plan ten nie wyjaśnia, w jaki sposób gwarancje kredytów eksportowych mogłyby zostać rozszerzone na najbardziej potrzebujące kraje rozwijające się, w szczególności w Afryce Subsaharyjskiej, w których w tym roku eksport spadł dotychczas o 40%, głównie z powodu utrudnionego dostępu do kredytów handlowych;
29. odnotowuje ciągle ponawiany podczas szczytu G20 apel o zakończenie negocjacji WTO w ramach dauhańskiej agendy rozwoju; ponownie wyraża swoje przekonanie, że negocjacje w Ad-Dausze nie przyniosą rozwiązania obecnego kryzysu gospodarczego i finansowego oraz że muszą one zostać poddane gruntownej reformie w celu przywrócenia sprawiedliwego i sprzyjającego rozwojowi wielostronnego systemu handlu; wzywa WTO do przedstawienia szczegółowych propozycji systemu zawieszenia długów przy wdrażaniu podjętych już zobowiązań w zakresie liberalizacji w odniesieniu do transgranicznych usług finansowych – dopóty, dopóki nie ustanowi się ogólnowiatowego systemu nadzoru;

Zapewnienie powszechnego, sprawiedliwego i trwałego wyjścia z kryzysu

30. uważa, że walka z ubóstwem powinna opierać się na uznaniu prawa państw i regionów do niezależności żywnościowej oraz prawa do demokratycznego określania swoich kierunków działania, priorytetów i strategii tak, aby chronić źródła utrzymania ludności oraz jej prawa społeczne, gospodarcze i kulturowe; jest też zdania, że zasady te powinny być ważniejsze od liberalizacji handlu, deregulacji i prywatyzacji;
31. nalega, by Komisja przedstawiła wnioski w sprawie wprowadzenia ogólnospółnotowego podatku od transakcji finansowych, który mógłby pomóc w finansowaniu inwestycji w krajach rozwijających się, tak aby wesprzeć je

w przezwyciężaniu najpoważniejszych konsekwencji kryzysu i w dalszym dążeniu do realizacji milenijnych celów rozwoju;